

[Gottschalck-Hansen.]

til folketingsbeslutning om ophævelse af grundstigningsskylden.

Når forslagsstillerne har foretrukket et forslag til beslutning af folketinget fremfor et lovforslag om ophævelse af de paragraffer i loven om vurdering og beskatning til staten af fast ejendom (§§ 51-73), der omhandler grundstigningsskylden, er årsagen dels de virkninger, grundstigningsskylden har for andre lovområder, dels det behov for visse overgangsbestemmelser, bl. a. for endnu ikke afsluttede ejendomshandler, der muligvis kan opstå ved en ophævelse af grundstigningsskylden.

Forslagsstillerne finder det rigtigst, at disse forhold nærmere drøftes i et udvalg med eventuel sagkyndig bistand fra finansministeriet, inden endeligt lovforslag udformes og fremsættes i tinget. Det fremgår heraf, at det er forslagsstillernes ønske, at der nedsættes et folketingsudvalg, som kan behandle vort forslag til beslutning mellem dettes første og anden behandling i folketinget.

Den almindelige grundstigningsskyld, der indførtes i 1933 og senere er blevet ændret og skærpet adskillige gange, sidst i 1960, har to angivne hovedformål nemlig at inddrage såkaldt samfundsskabte grundværdier til fordel for det offentlige og at beskatte jordværdierne, så de tvinges over i den i økonomisk henseende mest hensigtsmæssige udnyttelse.

Hvad man end kan mene om disse formål, så har al praktisk erfaring vist, at de ikke har kunnet opnås, hvorimod grundstigningsskylden har medført en række ulemper og skabt en ulighed i ejendomsbeskatningen, der føles som en stor og stadig stigende uretfærdighed.

Ved den forestående 13. almindelige vurdering ventes det, at grundværdierne vil stige op mod 125 pct. Det er den hidtil største stigning mellem to vurderinger, og der er al mulig grund til at understrege, at denne stigning i vid udstrækning er fremkaldt af, at regeringen ikke har villet gennemføre en ændring i byreguleringsloven eller andre foranstaltninger, hvorved der kunne fremkomme et forøget udbud af jord, som alene kunne have sikret en roligere prisudvikling. Næsten hele den stigning i vurderingssummerne, der vil blive kon-

stateret ved næste ejendomsskyldsvurdering, vil antagelig blive betragtet som afgiftspligtig grundværdistigning. Ud fra den gældende lovgivnings synspunkter vil dette betyde, at det offentlige på én gang inddrager op til halvdelen af værdien for de enkelte parceller. Med den nuværende fart i prisudviklingen på jordmarkedet vil det ikke vare længe, før det offentlige har beslåglagt en større del af jordværdierne, end ejeren selv besidder, og man må forudse et tidspunkt, hvor ejerne efterhånden kun ejer en brøkdel af deres lovligt erhvervede jordarealer.

Inden jeg går over til en nærmere motivering af vort forslag, skal jeg fremhæve følgende punkter som afgørende for ønsket om grundstigningsskyldens fuldstændige bortfald:

For det første frembyder grundstigningsskylden som allerede nævnt en alvorlig trussel mod den bestående ejendomsret, men den vil tillige være en hindring for, at nye befolkningsgrupper kan sikre sig ejendom og opnå den frihed og selvstændighed i tilværelsen, som beror på retten til at eje faste værdier.

For det andet medfører grundstigningsskylden en urimelig og vilkårlig skattemæssig forskelsbehandling, således at ejendomme af nøjagtig samme størrelse og beliggenhedsværdi beskattes på vidt forskellig måde.

For det tredje bevirker de eksisterende — og, så længe loven opretholdes, nødvendige — henstandsregler for en- og tofamiliehuse, at parcelhusejerne fastlåses ved deres ejendomme.

For det fjerde bidrager grundstigningsskylden til at øge spændvidden mellem huslejeniveauerne, da den som regel belaster nyopførte og dyrere lejligheder med en højere skat end ældre ejendomme. Forskelsbehandlingen mellem parcelhuse og etageejendomme, som end ikke har *henstand* med grundstigningsskylden, må i det hele taget anses for ganske uholdbar.

For det femte hæmmer grundstigningsskylden erhvervslivet, herunder navnlig industrien, i dets udviklingsmuligheder, fordi den virker som en særskat på de arealer, der er reserveret for udvidelser. Ud fra et konkurrencemæssigt synspunkt må grund-